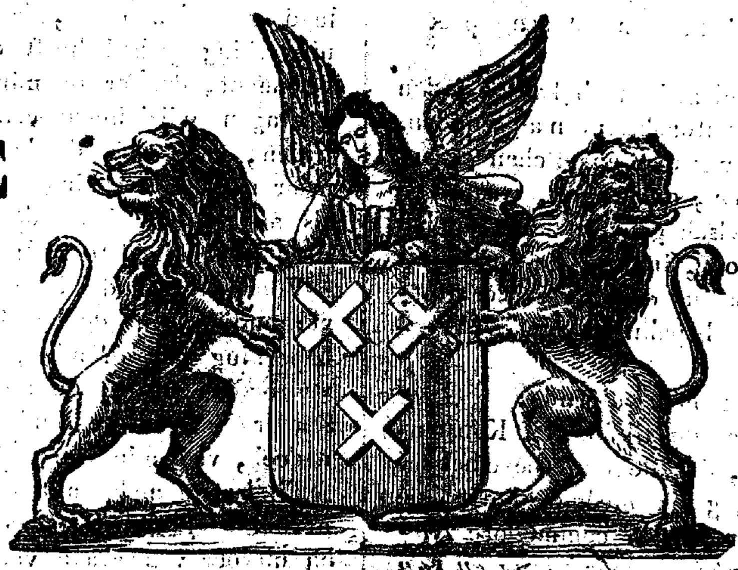
No. 157. **1840.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag **31 December.**

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten December.

Gisteren heeft de koning in de zaal der maarschalken, de matrozen van de *Belle-poule* en de *Favorite*, die zich derwaarts begeven hadden onder geleide van den Prins *van Joinville*, in oogenschouw genomen. De koning heeft deze lieden bij die gelegenheid toegesproken en hun zijne tevredenheid over hunne volbragte zending betuigd, alsmede zijne belangstelling in de marine, waarvoor hij een zijner zonen had bestemd, en heeft daarna zelf eenige gedecoreerden het kruis van het legioen van eer overgereikt. Overmorgen vertrekken de matrozen der beide vaartuigen naar Cherburg terug.

Door den graaf *Chabot*, die als koninklijk commissaris den togt naar St.-Helena heeft medegemaakt, zijn de sleutels van het keizerlijk graf aldaar aan den president van den raad overhandigd.

De menigte blijft nog steeds naar de Domkerk der Invaliden toestroomen om de lijkkist van *Napoleon* en het versierde kerkgebouw te bezigtigen. Men kan zich een denkbeeld van den aandrang vormen, wanneer men verneemt, dat den 16den tot en met den 24sten, 870,000 personen de kerk bezocht hebben; den 24sten alleen was het getal tot 120,000 gestegen. Uithoofde van den grooten toeloop is de tijd voor de bezigtiging tot den 27sten verlengd geworden.

— De commissie uit de kamer der gedeputeerden voor het ontwerp tot versterking van Parijs, van welke de heer *Thiers* president is, heeft besloten bij haar onderzoek zich uitsluitend met het onderwerp bezig te houden, en alle nevenkwestiën, de staatkunde en personen betreffende, daar buiten te laten.

De commissie voor de buitengewone credieten voor 1841, ter voorziening in de behoeften om den staat van gewapenden vrede vol te houden, heeft den heer *Passy* tot president en *Jouffroy* tot secretaris gekozen; beiden zijn het ministerie toegedaan.

Naar men verzekert zou de minister van finantien aanstaanden dingsdag bij de aanbieding van de staatsbegrooting voor 1842, te gelijk een ontwerp van leening indienen, en wel eene van 16 millioenen 3 pCt. renten.

In de zitting der kamer van gisteren heeft de minister van openbare werken, *Teste*, een crediet van nagenoeg twee millioenen fr. aangevraagd ten behoeve der normale school.

— Voor eenige dagen heeft de oostenrijksche gezant, graaf *Appony*, eene langdurige conferentie met den eersten minister *Soult* gehouden. Tusschen beide staatslieden zou gehandeld zijn over het antwoord der fransche regering op de nota der mogendheden, waarin zij zich over de wapeningen in Frankrijk beklagen. Volgens sommigen zou dit antwoord in krachtige bewoordingen zijn gesteld, doch de tegenstanders van den heer *Guizot* en zijn stelsel weigeren er geloof aan te slaan.

— Van Toulon schrijft men, dat eene gewapende stoomboot van daar naar Tanger is vertrokken, om den franschen consul de aanstaande komst aldaar eener fransche scheepsdivisie aan te kondigen, ten einde van den keizer van Marocco genoegdoening te vorderen voor beleedigingen door eenige van deszelfs onderdanen de fransche vlag aangedaan.

— Een groot aantal zeelieden van het eskader van den Levant is met verlof huiswaarts gezonden.

— De abt *de Lamennais* is door de jury van de assises van het Seine-departement tot een jaar gevangenis en 2000 fr. boete veroordeeld, wegens zijn geschrift: *Het land en het gouvernement*. Zijn uitgever *Pagnerre* is vrijgesproken. Aan het slot der debatten heeft de heer *Lamennais*, die thans 65 jaren oud is, met eene zwakke stem, eene verdediging van de openbaring zijner gevoelens omtrent 's lands zaken in het gezegd geschrift, voorgedragen.

— Uit Madrid schrijft men van den 17den December, dat de britsche gezant aldaar, terstond nadat hij kennis bekomen had van het ultimatum door het regentschap aan den portugeschen gezant, den generaal *Sandanha*, overgegeven, de bemiddeling van zijn gouvernement heeft aangeboden. Het regentschap had dezelve aangenomen en alle vijandelijke maatregelen waren nu weder onbepaald uitgesteld, ten einde thans, onder bemiddeling van Engeland tot eene billijke schikking te komen.

— Ter beurze van gisteren was de fondsnotering: 5 pCt. 110,10; 3 pCt. 76,05; Nap. r. 100,30; Sp. Ardoins 28⅝; Rom. L. 99¼.

(*Van den 28sten.*) Door den *Sud* van Marseille heeft men tijdingen uit Alexandrie tot den 11den December ontvangen. Den 7den was aldaar eene stoomboot uit Syrie aangekomen, het berigt aanbrengende, dat *Ibrahim*-pacha Syrie met zijn leger reeds ontruimd had, zijn aftogt naar Egypte door de woestijn genomen hebbende, zoodat de afgezant van den onderkoning, die aan *Ibrahim* het bevel tot ontruiming had moeten overbrengen zich niet eens bij denzelven had kunnen vervoegen. Te gelijk ontving de onderkoning een brief van den admiraal *Stopford*, waarbij deze den onderkoning kennis geeft, dat hij de tusschen *Boghos*-bey en den commodore *Napier* geslotene overeenkomst niet erkent, aangezien hij niet bewilligen kon in de bepaling dat de egyptische troepen op de engelsche schepen naar Egypte werden overgevoerd, en de gezegde commodore ook niet geautoriseerd was tot het sluiten eener dergelijke overeenkomst.

Een tweede brief van den admiraal *Stopford*, van den 6den, van de reede van Cyprus geschreven en door den kapitein *Fanshawe* te Alexandrie overgebragt, deelt den onderkoning eene nota van lord *Palmerston* mede, waarin aan *Mehemed*-Ali te kennen wordt gegeven, dat indien hij zich onmiddellijk verbindt tot de onverwijlde teruggave der vloot, de geheele ontruiming van Syrie, het district Adana, Candia, Arabie en de heilige steden, de vier mogendheden aan den Sultan zullen aanbevelen, om hem in het pachalik van Egypte te herstellen. Slechts drie dagen werden den onderkoning tijd gegeven, om zich over dit voorstel te beraden.

Mehemed heeft den gestelden tijd niet laten verstrijken, maar in eene depeche aan den groot-vizier en begeleidenden brief aan den admiraal *Stopford*, zijne geheele onderwerping aan de voorstellen der mogendheden aangekondigd. Met dit antwoord is de kapitein *Fanshawe* den 11den van Alexandrie vertrokken. Aldaar baarde het eenige zorg, dat noch in de nota van lord *Palmerston*, noch in de brieven van den admiraal *Stopford* het woord *erfelijke* heerschappij over Egypte gevonden werd. (Vergelijk Duitschland hieronder.)

— Een der morgenbladen spreekt van eene depeche van den graaf *Nesselrode* aan den russischen gezant alhier, graaf *Pahlen*, die in een zeer welwillenden toon jegens Frankrijk gesteld was, en door den gezant aan den heer *Guizot* was medegedeeld.

— Gisteren, de laatste dag dat de lijkkist van *Napoleon* voor het publiek zigtbaar is, was de aandrang ontzettend geweest; ten één ure des middags bedroeg het getal der bezoekers ten minste 60 à 80,000.

DUITSCHLAND.

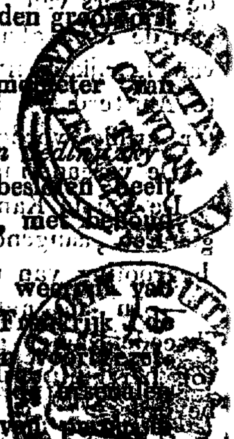
FRANKFORT, den 27sten December.

Berigten uit Petersburg melden, dat de Prinses *Maria* van Hessen den 17den in den schoot der Grieksche kerk zou opgenomen worden; den volgenden dag zou de godsdienstige verloving met den grootvorst troonopvolger plaats hebben.

De vorst bleef te Petersburg aanhouden; de thermometer van Reaumur teekende 20 a 22° onder 0.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft den graaf *von* [illegible] tot hiertoe prins bisschop van Breslau, nadat deze besloten heeft dit ambt neder te leggen, tot werkelijken geheimraad, met behoud van zijnen vorstelijken titel, benoemd.

— Uit Berlijn wordt bij herhaling gemeld, dat in weerwil van den vreedzamen afloop der jongste gebeurtenissen in Frankrijk, de maatregelen van voorzigtigheid in Duitschland worden voortgezet. In Pruissen gaat men met de wapening voort; in de [illegible] wordt druk gearbeid vooral ook met het vervaardigen van [illegible]

geweren, terwijl ook een aantal paixhans-kanonnen tot eene proeve zonden worden gegoten.

— Door het bestuur van het voorzittend zwitsersch kanton is den 18den dezer eene circulaire aan de overige kantonsbesturen afgezonden, om hun kennis te geven van een' brief, van den engelschen gezant bij het bondgenootschap, den heer *Morier*, ontvangen, waarbij bij de goedkeuring mededeelt, door het engelsch gouvernement aan het besluit der zwitsersche kantons gehecht, om, ingeval de oorlog uit mogt breken, hunne neutraliteit te handhaven en zich verder stiptelijk te gedragen naar de hun betreffende bepalingen, in het Weener contract van 1815 vervat.

— De oostenrijksche *Beobachter* behelst het volgende:

» Door buitengewone gelegenheid is hier de tijding uit Konstantinopel van den 8sten dezer ontvangen, dat de opperbevelhebber der vereenigde vloot, admiraal *Stopford*, gelijk mede de Porte, de op den 26sten November te Alexandrie door den commodore *Napier* en *Bochos*-Bei onderteekende *overeenkomst voor nietig en van geener waarde verklaard hebben*, als hebbende genoemde commodore daarbij zonder volmagten gehandeld.

» Weinige dagen later zal de admiraal *Stopford* de onder dagteekening van 15 November uit Londen aan hem afgegeven bevelen ontvangen hebben, ten gevolge waarvan het Turksch-Egyptisch geschil langs den geregelden weg ten einde zal zijn gebragt.

» Uit Syrie heeft de Porte de tijding ontvangen, dat de Pacha van Diarbekir *Zekeria*-Pacha, in Aleppo binnengerukt was. *Ibrahim*-Pacha, die vroeger van Zahle verder naar de zijde van Baalbek getrokken was, is van daar naar Damaskus opgebroken, om met het overschot zijner troepen langs den weg der karavanen door de woestijn, den terugtogt naar Egypte te aanvaarden."

Overigens had men te Konstantinopel nadere tijdingen ontvangen omtrent de uitwerking van den schrikkelijken storm, welke, in den nacht van den 1 en 2 December, op te Zwarte zee en omstreken gewoed heeft. Eene Oostenrijksche stoomboot was in de zee van Marmora tegen de kust geslagen, en met moeite waren de officieren en de 550 turksche soldaten, die zich aan boord bevonden, grootendeels gered. De Russische stoomboot *Newa* was bij den mond van den Bosphorus verongelukt. In de Zwarte zee waren, voor zoo verre men nu reeds wist, 18 Grieksche, 3 Engelsche en onderscheidene Oostenrijksche, Sardinische en Napolitaansche koopvaarders tegen de kust geworpen. Een groot aantal menschen had bij de rampen het leven verloren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende bepalingen over de gestichten voor krankzinnigen en de wijze hunner opneming en ontslag daaruit, zijnde van eene uitgebreide memorie van toelichting vergezeld. — Verzendingen naar de Afdeelingen.

De Centrale Afdeeling deed verslag op het ontwerp tot verbetering der wet ter bevordering der belangen van den landbouw, en op dat tot invoering van het Nederlandsche belastingstelsel in Limburg. De beraadslagingen over beide deze ontwerpen zullen worden gehouden op dingsdag ten twee ure.

Zijn ingekomen een aantal verzoekschriften, betrekking hebbende tot het aanhangig ontwerp van wet nopens het tarief, den landbouw, enz. Bakkers van Venlo beklagen zich over de invoering van den accijns op het gemaal in het hertogdom Limburg. Bij een ingekomen adres wordt gehandeld over de bezuinigingen en vereenvoudigingen in de administratie. De heer mr. *Lipman*, advokaat te Amsterdam, heeft een adres aan de Kamer aangeboden over het medestemmen van Gouverneurs der provincien bij het verkiezen van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. — Al deze stukken werden aan de daartoe bestemde commissie verzonden.

Deze Commissie deed, bij monde van de heeren *van Hoorn van Burgh*, *de Man*, *van Heloma*, *Panhuys* en *Keerens*, verslag op een groot aantal van alle zijden des lands ingekomen petitiën, betrekkelijk het tarief der regten op den in- en uitvoer, en andere aanhangige voordragten van wet. Daaronder komen voor die van de kamers van koophandel en fabrijken te Maastricht en Venlo; van de maatschappij ter bevordering van de nijverheid te Enschedé; van fabrijkanten te Almelo en Odenzaal; van kooplieden in tabak te Amsterdam, Rotterdam, Haarlem, enz. Al deze stukken zullen ter griffie worden nedergelegd.

De vergadering is tot dingsdag ten een ure gescheiden.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van gisteren, aangenomen al de ontwerpen van wet, uitmakende de staatsbegrooting van uitgaven en ontvangsten voor den jare 1841.

— In de antwoorden der Regering op de in de afdeeling der Tweede Kamer gemaakte bedenkingen, ten aanzien van het ontwerp tot herziening der wet van den 29 December 1835, betreffende de bevordering der belangen van den landbouw, wordt onder anderen gezegd, dat de Regering het door sommige leden aan den dag gelegd gevoelen deelt, dat namelijk de gemelde wet eene gunstige uitwerking gehad heeft en aan haar doel blijft beantwoorden. Zij vermeent, dat er te minder reden bestaat om uit de thans voorgedragen wijzigingen eene tegenovergestelde gevolgtrekking af te leiden, daar ook de handelstand blootelijk zoodanige wijzigingen, maar geene intrekking der wet verlangd heeft; wijzigingen waarbij, als met het beginsel der wet bestaanbaar, men gemeend heeft bij deze gelegenheid te kunnen voldoen.

Vooris heeft de Regering in deze antwoorden verklaard, dat, in verhouding tot de gemiddelde graanprijzen, de thans voorgestelde beperking der premie geacht kan worden nog eene billijke schadevergoeding wegens de regten op de vreemde granen over te laten, zonder dat er gegronde redenen bestaan om hiernit een merkelijk nadeel, veel min een ondergang, der branderijen te moeten vreezen.

Bij laatstgemelde antwoorden is een staat gevoegd van in- en uitgevoerde granen en de deswege ontvangen regten, alsmede van de bij uitvoer van graan vervaardigde fabrikaten en betaalde vergoedingen voor inkomend regt. Daaruit blijkt, dat gedurende de jaren 1836, 1837, 1838, 1839 en de eerste zes maanden van 1840 zijn ingevoerd de volgende lasten: tarwe 60,592, rogge 116,033, gerst 31,005 en haver 494; uitgevoerd: tarwe 42,805, rogge 15,840, gerst 27,173 en haver 41,882; ontvangen regten *f* 1,736,276, 97; verleende vergoedingen: binnenlandsch gedisteleerd *f* 1,049,096, 53, bier en bierazijn *f* 6,597, 48½, meel, brood en beschuit *f* 50,336,74½, gepelde gerst *f* 153,445, 33½ en stijfsel *f* 11,318, 10¼, te zamen *f* 1,270,794, 19.

— Door de regering is ook geantwoord op de bedenkingen der Staten-Generaal ten aanzien van het ontwerp tot invoering der rijksbelastingen in Limburg. De regering heeft aan de gezegde wet boven een koninklijk besluit de voorkeur moeten geven; zij betoogt voorts, dat de admodiatie niet met de grondwet in strijd is; de provinciale staten hadden omtrent de admodaitie niet kunnen gehoord worden, daar deze in Limburg nog niet bestaan, maar de provinciale raad was gehoord; de regering houdt zich voorts met het ontwerp bezig om de geheele nederlandsche wetgeving in Limburg in te voeren, en zullen deswege wettelijke bepalingen aan de Staten-Generaal worden voorgedragen.

— Z. M. heeft, naar men schrijft, bij besluit van den 22 dezer, het departement van den grootmeester der artillerie en de algemeene directie der genie, als op zich-zelve staande autoriteiten, te rekenen van den 1sten Januarij aanstaande, finaal opgeheven, met bepaling, dat het bestuur der zaken van de artillerie en genie, met dat tijdstip op het departement van oorlog zal overgaan, om daarbij geregeld te worden op den voet en de wijze als de overige aan dat departement opgedragen werkzaamheden, terwijl, te rekenen van dezelfde dagteekening, de betrekkingen van chef en de algemeene directie der genie, van directeur van het departement van den grootmeester der artillerie, van de eerste en tweede adjunct bij hetzelve zullen ophouden te bestaan.

— Men schrijft, dat Z. M. aan den titulairen schout bij nacht *Polders*, lid van het hoog militair geregtshof, den titulairen rang van vice-admiraal heeft verleend.

— Bij besluit van Z. M. is benoemd tot griffier bij de arrondissementsregtbank te Eindhoven de heer Mr. *P. G. Oosting*.

— Dezer dagen is ook door Z. M. bij besluit de grensscheiding tusschen de gemeenten Son en Breugel en Best geregeld.

— Naar men verneemt is door Z. M. tot 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Oosterhout benoemd de baron *K. J. W. C. P. van den Borch*, genaamd *van Baeuwenpoort*.

— Bij Koninklijk besluit is aan de R. K. Gemeente te Nestelrode, tot opbouw van eene nieuwe kerk, eene Rijks-subsidie toegelegd.

— Z. M. heeft dezer dagen bepaald dat, zoo lang de stempels met 's Konings beeltenis versierd niet gereed zijn, alle nederlandsche muntstukken, de Koninklijke beeltenis dragende, het jaar 1840 zullen blijven voeren. Aan 's Rijks stempelsnijder *D. van der Kellen* is opgedragen de vervaardiging van het stempelwerk der voorzijde van de 2½ en 1 gulden stukken vervaardigd volgens de wet van 23 maart 1839 (Staatsblad n° 6), welke thans in gevolge art. 61 der gewijzigde grondwet met Zr. Ms. beeltenis versierd zullen worden.

— In een der dagbladen leest men: » Wij vernemen dat het ontwerp van den Ingenieur *W. C. Brade*, om de hoofdstad van drinkbaar water te voorzien, door Z. M., dd. 15 Dec. ll., is verzonden naar het departement van binnenlandsche zaken, om te dienen van consideratie en advies, en door dit departement reeds is opgezonden naar het gouvernement van Noord-Holland, en alzoo waarschijnlijk eerstdaags aan het stedelijk bestuur der hoofdstad zal geworden. — Wij zijn thans nog te weten gekomen, dat de onkosten geraamd zijn op ruim twee millioen; dat de zaak zoowel physiek als finantieel zeer uitvoerbaar is, daar dezelve uithoofde van dit min kostbaar systema groote voordeelen aan de deelnemers daarvan belooft, en door onderscheidene voorname kapitalisten hunne ondersteuning is toegezegd zoodra de Koning daartoe zijne sanctie zal hebben verleend.

— In den namiddag van Zondag is te Amsterdam brand ontstaan in een huis op den hoek van de Haarlemmersluis en Nieu-

wendijk, bewoond door den winkelier Hofhuis, en is hetzelve in weerwil der hulp van de brandspuiten, van binnen geheel uitgebrand.

— Voor Nijmegen is het ijs in de Waal den 26sten insgelijks gaan vastzitten. Niettegenstaande het gedane verbod beproefden reeds, vroegtijdig eenige waaghalzen over het ijs de rivier over te gaan, met het gevolg echter dat eenigen door het ijs vielen, terwijl een knaap van 16 jaren verdronk.

Door de commissie tot uitdeeling van warme spijzen te Nijmegen, waren reeds 4000 portien uitgegeven. De kunstschilder *Koekkoek*, heeft ten voordeele van het fonds, eene uitmuntende teekening gegeven.

— Laatstleden zaturdag heeft het ijs in de Maas voor Rotterdam zich gedeeltelijk gezet, doch was de rivier maandag op sommige punten nog open.

Op de Lek, bij Vreeswijk, gaan sedert den 24sten de diligences op het ijs de rivier over.

Te Arnhem heeft de Rijn nabij die stad zich insgelijks vastgezet.

— Te Ostende onthoudt zich thans een Engelschman, een man van 67 jaren, die in weerwil der strenge koude tot heden steeds voortgegaan is dagelijks geregeld de zeebaden te gebruiken, en verklaart zich daar zeer wel bij te bevinden.

Van den 30sten. — In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn allereerst de beraadslagingen geopend over het ontwerp tot herziening der wet van 29 December 1835, betreffende de bevordering der belangen van den landbouw.

De heeren, *Weynaendts* en *van Hoorn van Burgh* hebben eenige bedenkingen tegen het ontwerp in het midden gebragt, hetwelk bijzonder voor de nijverheid schadelijk zou kunnen zijn.

Zijne Exc. de minister van finantien heeft het ontwerp verdedigd en daarbij verklaard, dat wanneer Z. Exc. later mogt ontwaren, dat deze voordragt schadelijk werkte, Z. Exc. zich beijveren zou, daarop terug te komen. Z. Exc. voegde er bij, dat hij, bij den benarden toestand van 's lands finantien, geene vrijheid zag, om noodelooze premien te verstrekken.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp *aangenomen* met 42 tegen 3 stemmen. *Tegen* hebben gestemd, de heeren: *Verwey-Mejan*, *Weynaendts* en *van Hoorn van Burgh*.

Ten tweede is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot invoering van het Nederlandsche belastingsstelsel in het Hertogdom Limburg.

De heeren *Cornelie* en *Michiels van Verduynen*, uit het bedoelde hertogdom ter tweede kamer afgevaardigd, hebben bij deze gelegenheid eenigzins uitgeweid over de betrekkingen van die nieuwe provincie tot het Rijk. Zij hebben daarbij doen zien, in welken moeijelijken toestand dat gewest, tegen over Nederland en Belgie, verkeerd heeft en trokken daaruit het gevolg, dat het door deszelfs bewoners gehouden gedrag of de door hen aan den dag gelegde gevoelens, niet zonder aanleiding en oorzaak waren. Hoezeer er welligt veel voor pleiten zou, dat alle de Nederlandsche belastingen niet op de provincie zouden drukken, of ten minste niet zoo zwaar op dezelve zouden gelegd worden, zoo hebben deze leden gemeend, dat zij thans, en in de tegenwoordige omstandigheden, niet op de hoogte van het bedrag der belasting zouden letten. Ja, zij achten zich verpligt, de Regering hunnen dank te betuigen, dat zij het voorstel zoodanig had ingerigt, dat de invoering der belastingen in Limburg met zachtheid en naar den aard en de behoeften van de provincie, zou plaats hebben. Ten slotte drongen zij aan op de zamenstelling der standen en van de provinciale staten in Limburg, en op de invoering eener onafhankelijke regterlijke magt aldaar; terwijl zij het wenschelijk keurden, dat er een lid uit Limburg in den Hoogen Raad geplaatst wierd. Ook op de behartiging der andere belangen van dat gewest drongen zij aan.

De heeren *Luyben* en *van Dam van Isselt* hebben de gelegenheid waargenomen, om Z. Exc. te verzoeken, het stelsel, in het behandeld wordend ontwerp vervat, om namelijk den accijns op het gemaal bij admodiatie te heffen, ook op het platte land in de provincien Noord-Braband en Gelderland in toepassing te brengen.

Z. Exc. de minister van finantien heeft aangemerkt, dat de Regering aanvankelijk reeds al datgene voor Limburg gedaan heeft, wat in haar vermogen was, en waarvan dit ontwerp wederom ten blijke verstrekte; dat de toekomst van Limburg door deszelfs vereeniging met Nederland niet verergerd is; dat de voorname tak van deszelfs nijverheid, de brandstoffen, tot deszelfs bloei zal kunnen bijdragen; enz. Bij de herziening van het geheele belastingstelsel, zou er nagegaan kunnen worden, in hoe verre de admodiatie ook in andere gewesten van toepassing te brengen zal zijn. Overigens heeft de Regering hare aandacht op de invoering der verdere wetten in Limburg, gevestigd. Zij heeft zich daarmede bezig gehouden en het daartoe gevorderd wordende, wordt voorbereid. Z. Exc. hoopte dat er bij de eerste zamenkomst der kamer, na de schorsing harer werkzaamheden, welligt nadere mededeelingen of voordragten dienaangaande aan dezelve zullen worden gedaan.

Ter stemming overgegaan zijnde, is ook dit ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Eindelijk is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot verbetering van den accijns op de suiker.

De heer *Snouck Hurgronje* heeft daartegen eenige bedenkingen gemaakt, die hem echter niet zullen verhinderen, uit vreeze van het bestaande onverbeterd te behouden, de wet aan te nemen.

De heer *van Goltstein* vreesde nog altijd, dat de smokkelhandel, die ten aanzien van dit voorwerp op eene zoo ergelijke wijs in een gedeelte des lands plaats vond, niet genoegzaam zou worden voorgekomen.

Z. Exc. de minister van finantien heeft het ontwerp verdedigd, en vooral aangemerkt, dat de voordragt, in de gegevene omstandigheden, het meeste geschikt was, om aller belangen te vereenigen. Z. Exc. vleide zich, dat de fraude thans krachtdadig zou kunnen worden geweerd, en verklaarde daarbij, dat hij nooit voor het nemen van gestrengere maatregelen was, dan volstrekt gevorderd werden. Voorts zeide Z. Exc., dat de telkens veranderde redactie van dat ontwerp, het bewijs opleverde van de zucht der Regering om het gemeen overleg te bevorderen. Z. Exc. hoopte, dat de kamer hare werkzaamheden schorsen zou onder den indruk van het wezenlijk verlangen der Regering, om in den waren zin aan te kweeken dat gemeen overleg, dat strekken kan om 's lands welzijn op eene duurzame wijs te bevorderen.

Bij hoofdelijke omvrage, is ook deze voordragt met algemeene stemmen aangenomen.

Hierop zeide de voorzitter, dat er op dit oogenblik bij de kamer geene werkzaamheden, zoo verre gevorderd waren, om in beraadslaging te kunnen worden gebragt, en dat de vergadering dus tot nadere bijeenroeping geschorst werd, welke waarschijnlijk zou plaats hebben op den 2den Maart 1841.

— Het *Handelsblad* vermeldt dat Z. M. besloten heeft het in 1825 met Rome gesloten concordaat, welks uitvoering tot nog toe was geschorst gebleven, in werking te doen brengen, en dat in dien geest instructien aan onzen gezant bij het pauselijk hof gezonden zijn.

— Bij besluit van den 25sten dezer, is de Secretaris van Staat, mr. *H. J.* baron *van Doorn van West-Capelle*, met den eersten Januarij aanstaande, benoemd tot Minister van Staat, en tot Secretaris van Staat, Vice-president van den Raad van State.

— In onderscheidene onzer dagbladen leest men, dat de organisatie van het leger eerstdaags op handen is, waarbij men wil; dat het getal bataillons van elke afdeeling van vier tot drie zal verminderd worden; doch elk bataillon uit zes kompagnien zal worden zamengesteld; tevens zouden de bataillons veld-artillerie tot één bataillon gebragt worden, dat uit negen kompagnien bestaan zal en waarvan, zoo men zegt, de staf en het depôt te Utrecht zullen gevestigd worden.

Ook wil men, dat er eene aanmerkelijke wijziging zal plaats hebben, ten aanzien van die officieren, aan welke fourage voor paarden is toegekend, maar die er geene bezitten, uithoofde zij die ook niet volstrekt noodig hebben. Nog wil men, dat er minstens 170 officieren, voor het meerendeel van hoogere rangen, op pensioen zullen gebragt worden.

— Wij vernemen, dat Z. M. aan den 2den luitenant *A. Q. Brade* van het korps rijdende artillerie, thans met verlof, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit de dienst heeft verleend.

— Bij koninklijk besluit van den 24sten November (*Staatsblad n°.* 75), is goedgekeurd een reglement op het gebruik en de bediening van de Schipbrug of het Veer, over de rivier de Lek, tusschen Vreeswijk en Vianen.

— Men verneemt dat het dicht-, oudheid- en geschiedkundig werk van den heer *R. H. van Someren*, getiteld: *de St. Elizabeths-Nacht, A°. 1421*, door den dichter bij inteekening uit te geven ten voordeele van eene nieuw op te bouwen kerk te Krakelingen, bereids geheel is afgedrukt, en dat de auteur, welke een exemplaar aan Hare Majesteit de Koningin heeft aangeboden, van wege Hoogstdezelve heeft ontvangen eenen zeer vereerenden brief, waarbij Hare Majesteit aan den dichter Hoogstderzelver bijzonder welgevallen doet betuigen, zoo, wegens het Christelijk doel der uitgave, als wegens den inhoud zelven van het door H. M. gelezen werk.

— De *Avondbode* deelt eenige berigten uit Indie mede van de maand Junij. Op het eiland Ternate kwam alles weder in orde. Er werden nog wel schokken van aardbeving gevoeld; doch deze verhinderden niet, dat men zijne bezigheden kon verrigten. Op Macassar, was de opstand gedempt; een paar oproerige Prinsen hielden zich in het gebergte op. Bij Maros, benoorden Macassar, waren door onze kruisbooten opgenomen 3 sloepen met schepelingen van het Engelsche schip *Zephir*, hetwelk was verongelukt.

VOORBEELDEN VAN HOOGEN OUDERDOM.

Menschen, die honderd jaren zijn oud geworden, kunnen niet als bijzonder zeldzaam worden genoemd, dewijl men van dezulken bijna in alle landen, veelvuldige voorbeelden aantreft. Menschen daarentegen, die ook de helft eener tweede eeuw beleefd hebben mogen voorzeker als meer zeldzaam worden vermeld. Eenige voorbeelden van zulk een' hoogen ouderdom mede te deelen is ons daarom voorgekomen wel der moeite waardig te zijn.

Thomas Parre, een Engelschman van Shropshire bereikte den ouderdom van *honderd twee en vijftig jaren en negen maanden.* De regering van negen koningen van Engeland had hij beleefd. Zelf was hij slechts een behoeftig landman, die van zijnen handenarbeid leven moest.

Tot in zijn honderd en dertigste jaar verrigte hij nog alle werk in huis en was zelfs nog gewoon te dorschen. Eerst weinige jaren voor zijnen dood begon zijn gezigt en zijn geheugen zwak te worden; zijn gehoor en zijn verstand bleven echter tot aan zijn levenseinde in goeden staat. Toen hij honderd twee en vijftig jaren oud was, hoorde men van hem te Londen. De koning was zeer begeerig dezen zeldzamen man te zien, en de grijsaard moest zich op weg begeven. Waarschijnlijk heeft dit zijnen dood verhaast, want, ter zijner eer, werd hij vorstelijk onthaald, maar ook daardoor eensklaps in zoo tegenstrijdige levenswijze verplaatst, dat hij spoedig daarop, ten jare 1635, te Londen stierf. Voor een klein aantal jaren leefde er nog eene achternicht van dezen man te Cork, welke reeds den ouderdom van honderd en drie jaren bereikt had.

In October des jaars 1797, stierf op een klein dorpje in den omtrek van Bergen in Noorwegen Jozef Surrington in het *honderd en zestigste* jaar zijns levens. Tot een uur voor zijnen dood behield hij het onverzwakt gebruik zijner zintuigen. Den dag voor zijn overlijden had hij zijne familie bij zich doen komen, en zijne goederen onder zijne aanverwanten verdeeld. Zijn oudste zoon was reeds honderd en drie, en zijn jongste zoon slechts negen jaren oud.

In het jaar 1670, overleed Hendrik Jenkis, een Engelschman uit Yorkshire, die reeds ten jare 1513, bij den slag van Flowdenfield tegenwoordig, en destijds twaalf jaar oud was.

Uit de registers der kanselarij bleek het, dat hij honderd en veertig jaren lang voor het geregt verschenen was om den eed af te leggen. Hij bereikte den ouderdom van *honderd negen en zestig jaar.* Tot op het einde zijns levens was het visschen zijn gewoon en geliefkoosd bedrijf, en toen hij reeds meer dan honderd jaren oud was kon hij nog in den sterksten stroom zwemmen.

Tot nog hooger ouderdom bragt zeker Hongaar, met name Johan Rowin, zijn leven. Hij werd *honderd twee en zeventig* jaren oud. Met zijne vrouw, die den ouderdom van honderd vier en zestig jaren bereikte, was hij honderd en veertig jaar door den huwelijksband verbonden. Toen hij stierf was zijn jongste zoon negentig jaar oud, die echter tot eenen ouderdom van honderd zestien jaar is opgeklommen.

In het Keizerlijk kabinet van Schilderijen te Weenen worden de afbeeldsels dezer beide echtgenooten bewaard.

Nevens deze stellen wij Schanvlij, een Schot. Zijne levensbaan liep eerst in het *honderd acht en zeventigste* jaar zijns ouderdoms ten einde. Onder koning Karel I. had hij op de vloot gediend, doch naderhand in zijne geboorteplaats, Strathbogie stil geleefd. Negentien kinderen werden hem geboren, en het getal zijner kindskinderen en achter-kindskinderen bedroeg duizend en veertien zielen. Van deze nakomelingen waren er bij zijnen dood slechts nog twee honderd en dertien in leven. Twee kleinzonen begeleidden zijn lijk naar het graf; de een was *zes en vijftig* en de ander was *één en zeventig* jaar oud.

Nog een ander Schot, William Worton geheeten, werd *honderd negen en zeventig* jaren oud. Vele jaren voor zijnen dood liet hij zijne doodkist maken, en elken avond moest die voor zijn bed worden geplaatst.

Alle de hier opgenoemden zijn echter nog in ouderdom overtroffen door zekeren Peter Zwarten, een landman van *Kewéresch* in Hongarijen. Deze namelijk stierf ten jare 1724, in het *honderd vier en tachtigste* jaar zijns levens. Op den dag van zijn overlijden was zijn jongste zoon *negen en zeventig* jaren oud.

De hieropgegevene voorbeelden van hoogen ouderdom rusten allen op zuiver geloofwaardige berigten.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 *December*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 49 drie achtste, zeven zest.; dito 5 pCt. 96⅞ drie zest., ⅛; Kansbill. 21¼, ⅝, elf zest.; Syndik. 3½ pCt. 70⅞; Handelm. 157, 156, ⅞, 157¼, ⅛; O. I. 5 pCt. 93½; Ardoins 21 zeven zest., ½, drie achtste; dito Coupons 17⅞; oude Russen 103¾; Metall. 102, 101¾; Columbia 15¼.

Tooneel-Berigt.

De Ondergeteekende berigt het Tooneelminnend Publiek te *Breda*, dat de geannonceerde REPRESENTATIE op DONDERDAG AVOND den 31sten dezer, door onvoorziene verhindering, geen voortgang kan hebben.

's Bosch, 30 December 1840.

L. F. J. ROSENVELDT.

Blijkens een berigt, onlangs in het Amsterdamsche Maandschrift voor Christenen van den beschaafden stand medegedeeld, bestaan er in *Bohemen* thans slechts twee Hervormde Gemeenten, namelijk eene te *Liebitz* en de andere te *Wellenitz*. De eerste bestaat uit ongeveer 1200 zielen, die in tweeëntwintig dorpen of gehuchten, onder Roomsch-Katholijken verspreid zijn. Bijna alle leden van die Gemeente moeten door zwaren arbeid hun dagelijksch brood verdienen. De kerk heeft een kapitaal van 200 fl., en buitendien geene andere inkomsten, dan de Zondagsche kollekten, die in het verleden jaar slechts 60 fl. bedroegen. De pastorij en kerk bevinden zich in een' zeer vervallen toestand. De kosten tot het in orde brengen van het een en ander worden op 2000 fl. geschat, waarvoor men in den loop des jaars met moeite 22 fl. heeft kunnen inzamelen. Door den grijzen leeraar van de Gemeente te *Liebitz*, de heer Scholtheiss, is dit berigt medegedeeld aan de Hervormde Predikanten te Amsterdam, terwijl daarbij door hem voor zijne hulpbehoevende Gemeente de Nederlandsche weldadigheid wordt ingeroepen; alles breeder vermeld in de Voorrede, welke voor deze Leerrede is geplaatst.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.